

Załącznik nr 1.1. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Poprawa efektywności energetycznej	1. Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej	Brak środków finansowych, brak postawy prawnej do wymiany źródeł ciepła
			2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, pokryć dachowych, ocieplenie ścian i stropów)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Brak środków finansowych, brak zgody konserwatora zabytków
			3. Wdrożenie systemów sprzyjających efektywności energetycznej, w tym zarządzanie energią	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorstwa energetyki ciepłej	Brak środków finansowych,
			4. Wymiana oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego w budynkach publicznych i prywatnych na energooszczędne	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, właściciele i zarządcy nieruchomości, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,	Brak środków finansowych
			5. Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej wraz z podłączeniami nowych budynków	Zadanie monitorowane: zakłady energetyki ciepłej	Brak środków finansowych, opóźnienia w realizacji
	6. Produkcja energii producenckiej z odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, osoby prywatne	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów		
		Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii			

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Mława do 2022

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			7. Promowanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów
			8. Dywersyfikacja źródeł energii w oparciu o technologię niskoemisyjne i OZE	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, osoby prywatne	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów
		Ograniczanie emisji ze źródeł przemysłowych i energochłonności gospodarki	9. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Zadanie monitorowane: przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów
			10. Wspieranie i promocja nowych technologii energetycznych i środowiskowych	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów
		Ograniczenie emisji: CO2 przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego SO2 i NO2 oraz pyłów	11. Realizacja założeń programów ochrony powietrza	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			12. Realizacja programu gospodarki niskoemisyjnej	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów, brak odpowiedniego zaplecza kadrowego
			13. Opracowanie i prowadzenie akcji promocyjno- edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w tym gospodarki niskoemisyjnej	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST, organizacje pozarządowe	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów, brak odpowiedniego zaplecza kadrowego
			14. Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego.	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Mława do 2022

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych	15. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym w tym budowa systemu zarządzania ruchem	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			16. Budowa i przebudowa dróg, utwardzenie dróg i poboczy, opracowanie dokumentacji projektowej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			17. Utrzymywanie infrastruktury drogowej w odpowiednim stanie – oczyszczanie ulic	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
		Monitoring i edukacja w zakresie poprawy jakości powietrza	18. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie szkodliwości zanieczyszczeń powietrza dla zdrowia	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zainteresowania społeczeństwa
			19. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, brak zainteresowania społeczeństwa
		Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu	Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu	20. Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł komunikacyjnych poprzez upłynnienie ruchu i wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego.	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST
	21. Ograniczenie emisji prekursorów ozonu ze źródeł przemysłowych			Zadanie monitorowane: Podmioty gospodarcze	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów

Załącznik nr 1.2. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia hałasem

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zagrożenie hałasem	Poprawa klimatu akustycznego miasta	Rozwój i usprawnienie systemu transportu o obniżonej emisji hałasu	1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych na terenie miasta	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
		Zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas	2. Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (ekranów dźwiękochłonnych, pasów zieleni itp.)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			3. Tworzenie w miejscowościach strefy ciszy, poprzez stosowanie ograniczeń prędkości w terenie zabudowanym	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			4. Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem źródeł hałasu oraz wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
	Ograniczenie hałasu przemysłowego	5. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas (izolacji, tłumików itp.)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania podmiotów	
	Monitorowanie emisji hałasu do środowiska	6. Opracowanie przeglądów ekologicznych i analiz po realizacyjnych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych	

Załącznik nr 1.3. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1. Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka

Załącznik nr 1.4. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych	1. Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich i przemysłowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania przedsiębiorców	
			2. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie i leśnictwie	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania przedsiębiorców	
			3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak środków finansowych	
			4. Ograniczeni wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu ze źródeł rolniczych)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, mieszkańcy	Brak finansowania, brak zainteresowania społeczeństwa	
			5. Stosowane technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania wśród mieszkańców	
	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych		6. Poszukiwanie i dokumentowanie alternatywnych źródeł wody do spożycia	Zadanie monitorowane: JST	Brak środków finansowych	
			7. Szeroko zakrojone działania edukacyjne promujące potrzebę ochrony wód	Zadanie własne: JST	Brak środków finansowych	
	Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą	Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatu	Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	8. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych na poziomie gmin map ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
				9. Realizacja urządzeń zwiększających retencję wodną na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
				10. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnym deszczom na obszarach zurbanizowanych	Zadanie monitorowane: JST, Jednostki podległe JST	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.5. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno – ściekowej	Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy	1. Ograniczenie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyłce oraz optymalizacja wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	Brak możliwości finansowych
			2. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody i oczyszczania ścieków wśród mieszkańców	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	Brak możliwości finansowych
	Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno ściekowej	3. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorczego zapotrzebowania na wodę	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	Brak możliwości finansowania	
		4. Wystąpienie o ustalenie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka	
		5. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania odpadów ściekowych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	Brak możliwości finansowania	
		6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których jest to technicznie i ekonomiczne uzasadnione	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	Brak możliwości finansowania, brak zainteresowania mieszkańców	
		7. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie monitorowane: JST, mieszkańcy	Brak możliwości finansowania, brak zainteresowania mieszkańców	
		8. Edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnej gospodarki wodno ściekowej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, spółki wodne	Brak możliwości finansowania	

Załącznik nr 1.6. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ograniczenie presji związanej z wydobyciem kopalin	1. Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka

Załącznik nr 1.7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gleby

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gleby	Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego (zastosowanie dobrych praktyk rolnych)	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			2. Promocja i realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno – środowiskowo – klimatycznych	Zadanie monitorowane: ODR	Brak środków finansowych
			3. Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			4. Wprowadzenie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
			5. Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia scalania, wymiany lub podziału gruntu	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
		Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	6. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym i leśnym	Zadanie monitorowane: JST	Brak środków finansowych
		Ochrona przed osuwiskami	7. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na osuwiska w aktualizacjach dokumentów planistycznych	Zadanie monitorowane: JST	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.8 Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarowanie odpadami zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój miasta	Racjonalna gospodarka odpadami	1. Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
			2. Opracowanie i przekazanie rocznych/półrocznych sprawozdań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym także z PSZOK	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak ryzyka
			3. Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w siwz, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak ryzyka
			4. Zadania związane z zapobieganiem powstawaniu odpadów	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Niedostateczna wiedza na temat zapobiegania powstawaniu odpadów
			5. Przeprowadzanie kontroli sprawdzających dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz pozostałych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymogów prawnych i kontrola w zakresie przestrzegania warunków decyzji	Zadanie monitorowane: JST	Brak ryzyka
		Doskonalenie systemu gospodarki odpadami	6. Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy	Brak ryzyka
		7. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	Zadanie monitorowane: podmioty odpowiedzialne	Brak ryzyka	

Załącznik nr 1.9. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	1. Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	Zadanie monitorowane: JST	Brak ryzyka
		Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	2. Zachowanie bioróżnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów w ramach programów rolno – środowiskowo- klimatycznych	Zadanie monitorowane: ODR	Brak środków finansowych
			3. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	Zadanie monitorowane: mieszkańcy	Brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
			4. Aktualizacja/ opracowanie programu ochrony środowiska	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
			5. Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
			6. Realizacja zapisów ustawy o ochronie przyrody w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów	Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
			Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych miasta	7. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych	Zadanie własne: JST, jednostki podległe JST
		8. Wdrożenie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów wraz z tworzeniem obiektów infrastruktury turystycznej		Zadanie własne: JST	Brak ryzyka
		9. Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy,		Zadanie własne: JST	Brak ryzyka

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury		
	Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	10. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
	Zwiększenie lesistości	Zwiększenie lesistości	11. Zalesienie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych

Załącznik nr 1.10. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka występowania poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia występowania poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku występowania awarii	1. Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			2. Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			3. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi w przypadku wystąpienia poważnych awarii	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych
			4. Dopuszczenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt	Zadanie własne: JST	Brak środków finansowych